

Николаевская государственная сельскохозяйственная опытная станция
ИОЗ НААН Украины
НИКОЛАЕВСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР НАУЧНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ АПК
ОБЛАСТИ

Материалы международной научно-практической
Интернет-конференции:

«Проблемы и перспективы развития современной аграрной науки»

1. Растениеводство;
2. Земледелие;
3. Сельскохозяйственные мелиорации;
4. Кормопроизводство и луговое хозяйство;
5. Защита растений;
6. Агрохимия и почвоведение;
7. Экология;
8. Зоотехния и биотехнологии;
9. Экономика природопользования и
охрана окружающей среды;
10. Землеустройство;
11. Общая биология и биологические ресурсы

1 июля 2014 г.

ББК 40
УДК 63

Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Проблеми і перспективи розвитку сучасної аграрної науки». – Миколаїв: Миколаївська ДСДС ІЗЗ, 2014. – 165 с.

У збірнику наукових праць представлені матеріали, присвячені актуальним проблемам сучасної аграрної науки, розглядаються загальні питання економіки та управління АПК, рослинництва, тваринництва, зрошувального та богарного землеробства, селекції та насінництва, захисту рослин, екології та інші. Матеріали збірника наукових праць друкуються за результатами проведення міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Проблеми і перспективи розвитку сучасної аграрної науки» 1 липня 2014 року.

Матеріали друкуються в редакції авторів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Миколаївської ДСДС ІЗЗ, протокол № 6 від 7.07.2014 р.

В сборнике научных трудов представлены материалы, посвященные актуальным проблемам современной аграрной науки, рассматриваются общие вопросы экономики и управления АПК, растениеводства, животноводства, орошаемого и богарного земледелия, селекции и семеноводства, защиты растений, экологии и др. Материалы сборника научных трудов печатаются по результатам проведения международной научно-практической Интернет-конференции «Проблемы и перспективы развития современной аграрной науки» 1 июля 2014 года.

Материалы печатаются в редакции авторов.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д. екон. наук В.М. Ганганов
(головний редактор)
д. с.-г. наук А.О. Лимар
д. с.-г. наук Л.К. Антипова
д. с.-г. наук В.В. Гамаюнова
д. с.-г. наук В.П. Рибалко
к. с.-г. наук Л.В. Андрійченко
к. біол. наук Н.М. Шахова

Відповідальний за випуск: О.П. Серветник
Технічний редактор Н.І. Вишнякова

Адреса редколегії:

Миколаївська ДСДС, вул. Центральна, 17,
с. Полігон Жовтневого р-ну
Миколаївської обл., Україна, 57217,
E-mail: miarvp@gmail.com
Тел. (0512) 23 00 18, (0512 23 10 54)

УДК 635.15:631.5 (477.4)

Цицюра Я. Г.

к. с.-г. н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

ГЕРБОРЕГУЛЮЮЧА РОЛЬ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ У АДАПТИВНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ

Запровадження елементів адаптивного землеробства націлене, насамперед, на покращення агрохімічних умов формування врожаю і підвищення його якості з обмеженням застосування засобів хімізації для контролю сеgetальної рослинності. Сьогодні у світі та Україні все більш актуальним стає застосування ряду сільськогосподарських культур для зниження рівня забур'яненості полів у варіанті допосівного або ж післяжнивного використання. Традиційно такою культурою є найбільш широко вживана гірчиця біла. Проте в Європі все більшого поширення з цією метою набуває редька олійна, яка має цілий ряд переваг порівняно з гірчицею білою. Іноді її називають «біологічним плугом», оскільки вона має потужну стрижневу кореневу систему, яка глибоко проникає в підорні шари. При сучасних тенденціях використання нульового і мінімального обробітку ґрунту це дуже важливо. За рахунок корневих виділень вона сприяє поглинанню з ґрунтового-вбирного комплексу важкодоступних сполук фосфору, калію, кальцію, сірки, які утилізуються наступною в сівоzміні сільськогосподарською культурою. Діаметр її кореневої шийки складає 2-2,5 см (у гірчиці близько 1 см), що дозволяє проникати в порівнянні з коренями гірчиці значно глибше, навіть на важких за механічним складом ґрунтах.

Результати досліджень, проведених нами на дослідному полі ВНАУ впродовж 2010 – 2013 рр. засвідчили, що гербакритичний період для самих рослин редьки олійної двох сортів – Райдуги й Журавки співпадає з міжфазним періодом *розетка – початок стеблуння*. Найбільш висока конкурентоздатність редьки олійної по відношенню до бур'янів відмічається у період самого активного її росту – *бутонізація – цвітіння*. В ході дозрівання насіння вплив бур'янів на продуктивність посіву редьки олійної зростає з максимумом їх домінування в експозиційній проекції посіву у період *бурого стручка – повної стиглості*.

Використання редьки олійної в якості попередника під ярі і озимі зернові знижувало загальну забур'яненість малорічними та багаторічними бур'янами до 54 %. При цьому змінювався тип забур'яненості: на полі домінували найбільш яскраві представники пізньої ярої групи – мишій зелений, галінсога дрібноквіткова, а ось чисельність лободи білої, щиріци звичайної, пирію повзучого скорочувалось у цілому на 24-32 %. Дворазове вирощування редьки олійної у варіанті «основний попередник + проміжна післяжнивна культура» знижувало кількість вегетуючих бур'янів до 68 % у найкращому варіанті. Слід відмітити, що герборегулююча функція сортів редьки олійної була різною. Для сорту Журавка вплив на чисельність бур'янів був більш відчутний, ніж у сорту Радуга. Проте у сорту Радуга ми відмічали більш виражену силу віталітентну на ранніх етапах вегетації, ніж у сорту Журавка. Встановлено також, що найкращий варіант з позиції зниження загальної забур'яненості поля відмічено за норми висіву 3 млн шт./га схожих насінин для рядкової сівби (міжряддя 15 см) та 1,5 млн. шт./га для широкорядної (міжряддя 30 см). Загущені посіви понад 4 млн. шт./га схожих насінин мали вищі значення конкурентоздатності по відношенню до основних бур'янів, проте внаслідок значного посилення внутрішньовидової конкуренції цей ефект тривав недовго із фази розвитку *стеблуння – початок бутонізації* загальна кількість бур'янів в посівах зростала. Навпаки на зріджених посівах (менше 0,5 млн. шт./га схожих насінин) рівень герборегулюючої функції редьки олійної суттєво знижувався як і за широкорядної сівби у порівнянні із звичайною рядковою.

На підставі вище викладених результатів можна зробити висновок, що вирощування редьки олійної слід розглядати не лише як чинник зміцнення кормової бази господарств, але і як прийом, який робить позитивний вплив на фітосанітарну ситуацію в сівоzміні. Це особливо важливо для мобілізації природних ресурсів, що обумовлюють високу продуктивність агрофітоценозу.

ОТЛИЧИТЕЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ, РАЗМНОЖЕНИЕ И ПОДДЕРЖАНИЕ	
Фірсівський О.В., Козар С.Ф., Нестеренко В.М. ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ДОБРИВА, ЗБАГАЧЕНОГО БАКТЕРІЯМИ РОДУ <i>AZOTOBACTER</i> , НА МІКРОБІОЛОГІЧНУ АКТИВНІСТЬ ҐРУНТУ РОСЛИН КАБАЧКА	28
Нестеренко В.М., Козар С.Ф., Фірсівський О.В. ПРЕПАРАТ АБТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАЙНОСТІ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР	29
Фризюк Л.А. ЗАХИСТ НАСАДЖЕНЬ ВІД ВЕСНЯНИХ ЗАМОРОЗКІВ В СВІТОВОМУ ПЛОДІВНИЦТВІ	30
Трохимчук А.І. СТІЙКІСТЬ ІНТРОДУКОВАНИХ СОРТІВ ЯБЛУНІ (<i>MALUS DOMESTICA</i> BORKH.) ДО ПОПЕЛИЦІ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	31
Мухина М.Т. ВЛИЯНИЕ РЕГУЛЯТОРОВ РОСТА НА УРОЖАЙНОСТЬ РАСТЕНИЙ СОИ	32
Шемет С.А., Феденко В.С. СКРИНІНГ СЕЛЕКЦІЙНИХ ФОРМ КУКУРУДЗИ ЗА ВІСТОМ КАРОТИНОЇДІВ У ЗЕРНІ	33
Альжанова А.Ж., Штефан Г.И. ФОРМИРОВАНИЕ КОЛЛЕКЦИИ ОБРАЗЦОВ ТРИТИКАЛЕ ИЗ РАЗЛИЧНЫХ ЭКОЛОГО-ГЕОГРАФИЧЕСКИХ ЗОН	34
Тагиманова Д.С., Штефан Г.И. СЕЛЕКЦИОННАЯ ОЦЕНКА ЛИНИЙ РЕГЕНЕРАНТОВ ЯРОВОЙ МЯГКОЙ ПШЕНИЦЫ В УСЛОВИЯХ СТЕПНОЙ ЗОНЫ СЕВЕРНОГО КАЗАХСТАНА	35
Гончарук Ю.Д. РОЛЬ КЛОНОВОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЯБЛУНІ В ІНТЕНСИФІКАЦІЇ САДІВНИЦТВА	36
Рязанова М.Е. ВЛИЯНИЕ МЕДИ НА БИОМЕТРИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ ПРОРОСТКОВ ОЗИМОЙ ПШЕНИЦЫ	37
Сулейменов Р.М. ВОЗМОЖНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГИБРИДОВ КУКУРУЗЫ НА ЗЕРНО В УСЛОВИЯХ СЕВЕРНОГО КАЗАХСТАНА	38
Коберницкая Т.М. ПРОДУКТИВНОСТЬ ЭСПАРЦЕТА В ЗОНЕ СЕВЕРНОГО КАЗАХСТАНА	39
Коберницкий В.И. ПРОДУКТИВНОСТЬ ОДНОЛЕТНИХ КОРМОВЫХ КУЛЬТУР В УСЛОВИЯХ СЕВЕРНОГО КАЗАХСТАНА	40
Шаова Ж.А. РОСТ И РАЗВИТИЕ КОСТОЧКОВЫХ РАСТЕНИЙ	41
Томчук Р.В., Петрушкова О.М., Кондратович О.В. СЕЛЕКЦІЯ ПИРІО СЕРЕДНЬОГО ТА РЕГНЕРІЇ ШОРСТКОСТЕБЛОВОЇ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	42
Сметанко А.В. ВЛИЯНИЕ БИОЛОГИЧЕСКИХ УДОБРЕНИЙ НА УРОЖАЙ И КАЧЕСТВО ЗЕРНА ОЗИМОЙ ПШЕНИЦЫ ПОСЛЕ ПРЕДШЕСТВЕННИКА РАПС ОЗИМЫЙ	43

Секция «Землеробство» Секция «Земледелие» Section «Agriculture»

Цицюра Я.Г. ГЕРБОРЕГУЛЮЮЧА РОЛЬ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ У АДАПТИВНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ	44
Єщенко В.О. СОНЯШНИК У СІВОЗМІНІ	45
Денисюк В.М. ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ІНТЕНСИВНОСТІ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ	46
Мамсиров Н.И., Тимов М.Р., Мамсиров Н.А. ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ РЕГУЛЯТОРОВ РОСТА И МИНЕРАЛЬНЫХ УДОБРЕНИЙ ПОД ОЗИМУЮ ПШЕНИЦУ В АДЫГЕЕ	47
Рулев А.С., Кошелев А.В. ПРОБЛЕМЫ ПОЛЕЗАЩИТНОГО ЛЕСОРАЗВЕДЕНИЯ ЮГА РОССИИ	48
Коваль Г.В. МІНІМАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ТА ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	49
Сабирова А.Б. ИЗМЕНЕНИЯ АГРОФИЗИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРОВ ПОЧВЫ ЮЖНЫХ ЧЕРНОЗЕМОВ СЕВЕРНОГО КАЗАХСТАНА НА ОСНОВЕ СИСТЕМЫ НОУ-ТИЛЛ И ДИВЕРСИФИКАЦИИ ЯРОВОГО РАПСА В	50